

Nr 413

Av herr **Larsson** i Hedenäset **m. fl.**, om ökat investeringsanslag till fonden för företagarföreningar m. fl.

Vid flera tillfällen har från statsmakternas sida framhållits den stora betydelsen av att ett effektivt stöd lämnas åt landets företagarföreningar. I 1954 års statsverksproposition (X ht. 1954, p. 52) anförde sålunda departementschefen bl. a. att ifrågavarande verksamhet syntes vara av värde som ett led i strävandena att på längre sikt upprätthålla sysselsättningen på en hög nivå, att åstadkomma bättre försörjningsmöjligheter för befolkningen inom områden med ett mindre väl utvecklat näringsliv samt att främja hantverket och småindustrin. I sitt utlåtande (nr 155/1954) över statsverkspropositionen i denna punkt och över de motioner om ökat stöd åt företagarföreningarna, vilka väckts i anledning av Kungl. Maj:ts framställning, erinrade statsutskottet om den stora betydelse småföretagsamheten inom industri och hantverk utövar särskilt i syfte att åstadkomma ett mera differentierat näringsliv på landsbygden. Såväl ur befolkningspolitiska som allmänna ekonomiska synpunkter äro fördelar härigenom att vinna. Det måste därför vara ett betydande samhällsintresse, att denna verksamhet genom ett effektivt och fruktbringande stöd från statens sida får möjligheter att arbeta under så gynnsamma förutsättningar som möjligt. Dessa utskottets synpunkter lämnades utan erinran av riksdagen.

Också bankoutskottet underströk i sitt utlåtande nr 36 till 1954 års riksdag — i anledning av väckta motioner angående den framtida närings- och bebyggelsestrukturen i landet — betydelsen av företagarföreningarnas arbete, samt att erfarenheterna av detta deras arbete hittills varit goda. Jämväl detta uttalande lämnades av riksdagen utan erinran.

Med utgångspunkt från dessa positiva synpunkter på företagarföreningarnas verksamhet förordas också i årets statsverksproposition (X ht. 1955, p. 51) en höjning av bidraget till företagarföreningarnas administrationskostnader, vilket givetvis är att hälsa med stor tillfredsställelse. Däremot anser sig icke departementschefen kunna förorda högre belopp än 2 750 000 kr. till den av vissa företagarföreningar bedrivna låneverksamheten, därav 2 500 000 kronor å kapitalbudgeten (bil. 31, p. 6) att utgå i form av lån och 250 000 kronor å förevarande anslag att utgå som subventioner. Departementschefen vitsordar emellertid det föreliggande betydligt större lånebehovet.

Under hänvisning till statsmakternas tidigare dokumenterade klara uppfattning om betydelsen av företagarföreningarnas verksamhet torde en ytterligare argumentering härom kunna betraktas som överflödig. Men det förtjänar starkt framhållas, att ett eftersättande av möjligheterna för företagarföreningarna att fylla det akuta lånebehovet i längden måste få betydande verkningar. Avfolk-

ningen av landsbygden fortgår i oförminskad för att inte säga ökad takt — de vid årsskiftet tillkännagivna preliminära befolkningsciffrorna i landsbygdskommunerna visar detta — och vikten av att allt fler bygder kan få ett mera differentierat näringsliv kan inte nog framhållas. Alla praktiska erfarenheter hittills visar att endast kommuner med möjligheter till olika sysselsättning kan någorlunda uppehålla sin befolkningsciffror. Andra kommuner med ett allt hårdare rationaliserat jordbruk och skogsbruk ser varje år sin befolkningsciffror starkt åderlåten. Under sådana förhållanden måste det anses vara av yttersta vikt, att de önskemål om stöd för startande av nya företag eller utvidgande av äldre sådana som kan finnas i dylika av avfolkning hotade bygder tillvaratas och uppmuntras. Det kan inte ske på annat sätt än att företagarföreningarna ges möjlighet att fylla befintligt lånebehov. Vi är starkt medvetna om den återhållsamhet, som präglar årets statsverksproposition, men då en ökning av lånesumman å kapitalbudgeten icke åsamkar statsverket ökade kostnader, har vi med hänsyn till det behjärtansvärda ändamålet velat begära en uppräkningsanslag med en miljon kronor.

I anledning av det sålunda anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte till Fonden för företagarföreningar m. fl.
för budgetåret 1955/56 anvisa ett investeringsanslag om
3 500 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1955

Harald Larsson
i Hedenäset

Torsten Andersson
i Brämhult

Gunnar Larsson
i Luttra
